

løb have nogen Mening derom, idet der paa Statsregnskabet bliver gjort Rede for Bevillingens Anvendelse, og Rigsdagen er derfor i Stand til at udøve sin Kritik og Kontrol med Administrationen i enhver Henseende. Naar de 3 Aar ere gaaede, maa samtlige Lovgivningsmagts Faktorer staa frit, om man da vil forny Anmærkingen eller omordne de forskellige Konti, eller hvad man i det hele taget vil foretage sig. Paa den Maade er Anmærkingen foreslaaet, under den Forudsætning er den vedtagen i det andet Ting, og under den samme Forudsætning anbefaler jeg den ogsaa her til dette høje Ting.

Det var de tre Bevillinger, som jeg ønskede som Fagminister at omtale. I øvrigt har jeg ingen Bemærkninger at fremkomme med angaaende det foreliggende Finanslovforslag.

P. G. C. Jensen: Den ærede Finansminister fremsatte i Slutningen af sit Foredrag nogle teoretiske Betragtninger, som jeg fandt særdeles rigtige. Den højtærede Minister udtalte, at der er en væsentlig Overensstemmelse mellem Privatøkonomien og Statsøkonomien, og at det i Hovedsagen er de samme Grundsætninger, man fornuftigvis bør anvende i dem begge. Disse Grundsætninger formulerede den ærede Minister derhen, at man til daglig Brug bør indrette sig saaledes og økonomisere saaledes, at man, naar de store, uforudsete Udgifter møde, er i Stand til at overkomme dem. Jeg finder dette saare rigtigt, det er netop saaledes, man skal bære sig ad. Men ser man nu efter, hvorledes den private Mand søger at udføre Teorien i Praksis, er Fremgangsmaaden jo den, at han i de gode Aar, hvor han ikke har nogen ekstraordinære Udgifter, opsparer Beløb for at have dem til Raadighed, naar enten de daarlige Tider eller de Tider, som kræve uforudset store Udgifter, komme. Jeg finder denne Fremgangsmaade fortræffelig; Staten bør gøre aldeles det samme, Staten bør i de gode Tider, hvor den er i Stand dertil, hvor Indtægterne flyde rigeligt, hvor Konjunkturerne ere gunstige, spare en Kapital sammen for at have Modstandskraft i de daarlige Tider og i de Tider, som fordre særlig store Udgifter. Men det gaar her, som det saa ofte gaar, at et er Teori, et andet Praksis. Den Teori, den ærede Minister udtalte, er meget fortræffelig, men hans Praksis og i det hele den Praksis, man nu i adskillige Aar har ført paa Finansomraadet, stemmer ingenlunde dermed. Man har ikke

blot gjort alt, hvad der har været muligt, for at udtømme Statskassens Beholdninger, men man har Aar efter Aar mødt med en Finanslov, som gav Underskud. Dertil svarer den ærede Minister: Ja, men det gør jo ikke noget, thi det viser sig altid, at vi ere meget forudseende og meget kloge, og Aarene gøre os til Skamme, hvis vi have næret nogen Frygt for, at det ikke skulde gaa godt; vi have stadig stigende Indtægter og møde med Overskud der, hvor vi havde gjort Regning paa Underskud. Ja, men man har ikke, synes jeg, Ret til at gøre Regning paa, at det altid vil gaa saaledes, og den Ting kan man dog ikke komme fra, at hvis vi i Fjor eller i Forfjor eller nu i Aar havde haft nogle særlig store ekstraordinære Udgifter, saa kunde vi slet ikke have udredt dem, i hvert Fald ikke uden overordentlige Foranstaltninger. De to Udveje, man har at henholde sig til, naar man faar uforudsete Udgifter, ere jo Laan eller forhøjede Skatter, begge Dele Ting, som ere lidet behagelige. Den ærede Minister var i Begyndelsen af sit Foredrag inde paa en Udvikling af — jeg tør nok sige det uden at blive misforstaaet — Systemskiftets Velsignelser i finansiel Henseende. Det var jo meget kønt, og det interesserede mig meget at høre, at den ærede Minister som Konklusion opstillede følgende: Der var tre Omstændigheder, som havde bidraget til, at man havde opretholdt Status quo — thi videre var man jo i Grunden ikke naaet end, at man ved Slutningen af de 3 Aar stod som ved Begyndelsen af dem —, og disse 3 Omstændigheder vare: gode Konjunkturer, en, som den ærede Minister udtrykte sig, forstandig Lovgivning, der gik ud paa at fremskaffe Indtægter, hvor det var nødvendigt, og endelig en dygtig Finansledelse. Denne sidste ganske ufortalt vil jeg sige, at Aarsagen er for det første de gode Konjunkturer, som hverken dette eller det forrige Ministerium i mindste Maade have været Herrer over eller have kunnet bidrage til, og dernæst og fremfor alt den omtalte „forstandige Lovgivning“ — d. v. s. den forøgede Skattebyrde. Det er væsentlig disse to Forhold, der have bevirket, at det er gaaet, som det er gaaet, at man har kunnet bevilge adskillige Poster og har kunnet betale ret store Beløb aarligt til en hel Mængde Foranstaltninger; den ærede Minister nævnte f. Eks. i alt 21 Millioner Kroner paa Samfærdselsmidlernes Omraade, et meget stort Beløb, man paa denne Maade har kunnet udrede. Ja, det er sandt, de gode Kon-